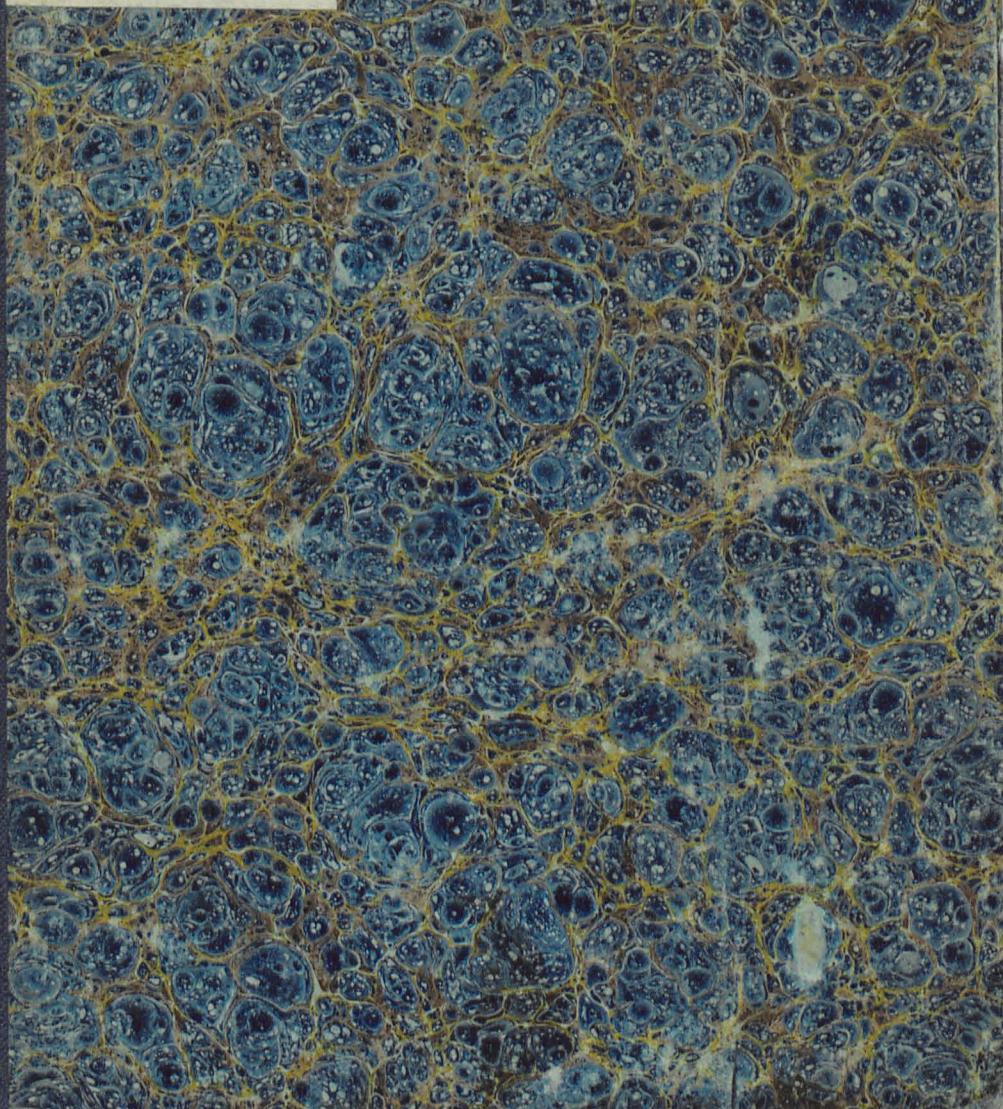

BIBLIOTEKA

Zakł. Nar. im. Ossolińskich

XVII

2994

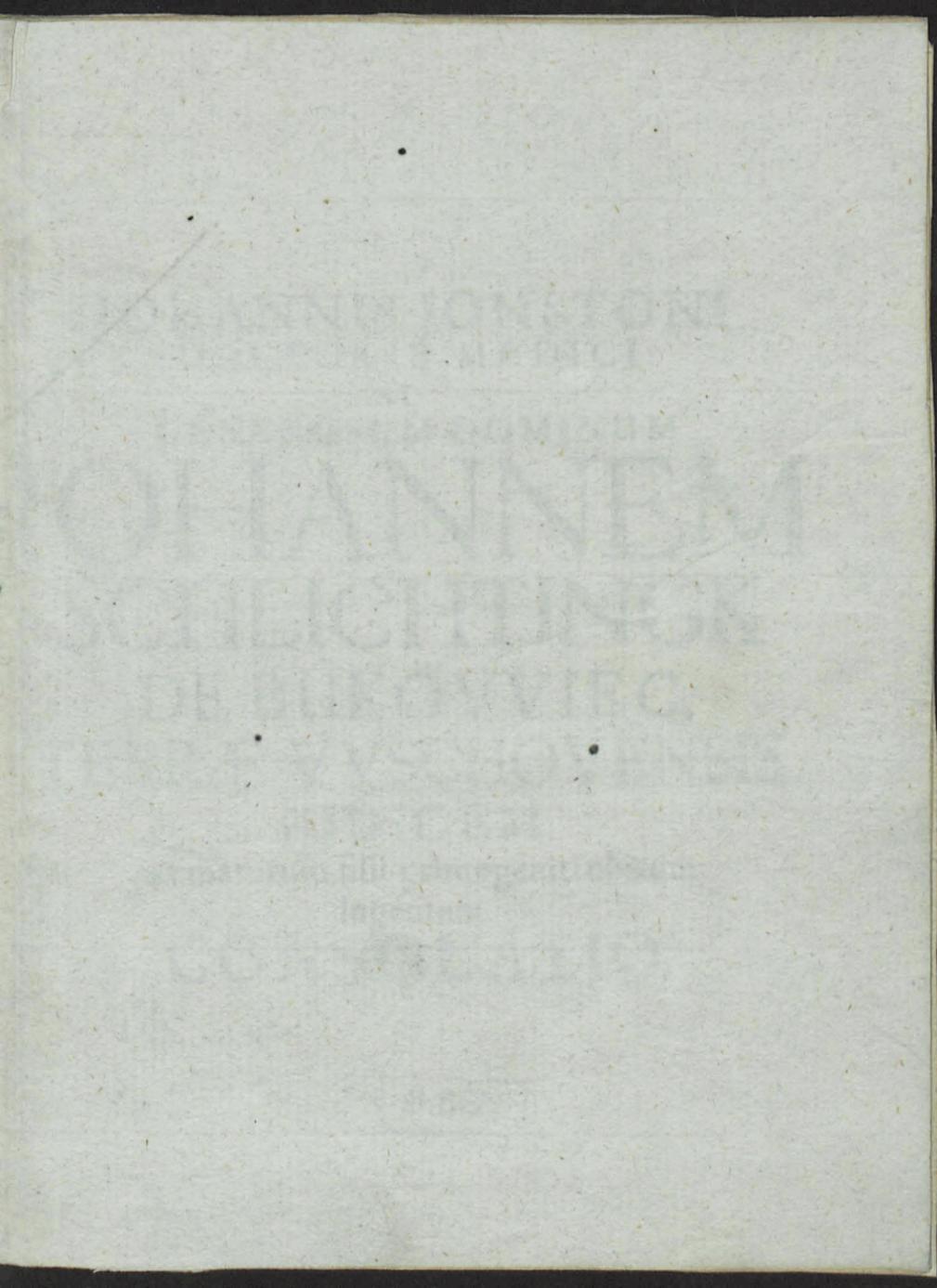

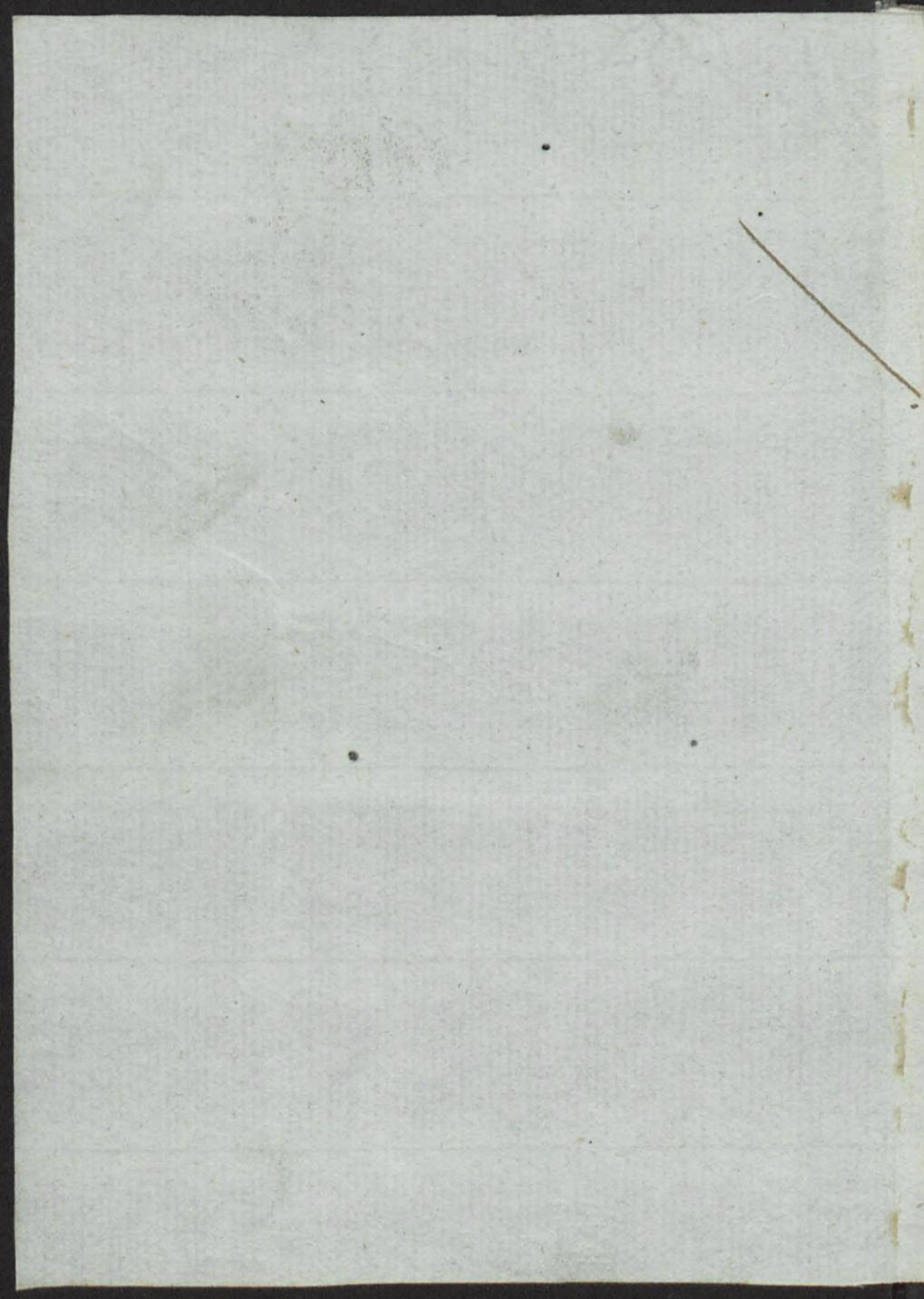
or virgin

Kazimierz Draga

Opalinski

Wojciech Weywan

1637

301. 318

JOHANNIS JONSTONI
DOCTORIS MEDICI

AD

GENEROSUM DOMINUM

JOHANNEM
SCHLICHTINGK
DE BUKOVVIEC,
TERRÆ VVSCHOVENSIS
IUDICEM
præmaturum filii primogeniti obitum
lugentem
CONSOLATIO.

6.667

XVII - 2994 - II

Generoso Dno.

Johanni Schlichtingk de Bukovviec

Terræ Wschovensis Judici
JOHANNES JONSTONUS M. D.
Salutem & solatia.

SOlarer acerbum filii fu-
nus lugentem, an silerem, diu mecum
deliberabam. Ibi, impar recenti & domestico
dolori consolatio videbatur, afflito & ma-
gnum vulnus malè ferenti, paulisper cedendum esse sciebā.
& metus erat ne immatura medicina in perniciem verteret.
Hic, jus sibi morā facere tristia. omnia in le sāviētia novissi-
mè acerbitate pasci. leviorē medicinam orientia mala re-
stingvere, vehementius contra inveterata pugnandum, oc-
currebat. Tandem tamen silentium eo consilio rupi, ut levioribus
remedijs uterer, quo quæ in tumorem perturbatio-
nib⁹ influentib⁹ induruerunt, ad acrioris vim medicaminis
recipiendam, tactu blandiore mollescerent. Id me obtentu-
rum existim⁹, si nihil esse in hominis, vitæ, mortis, defun-
cti; Tua conditione, quod luctum vel incutiat, vel non infrin-
gat, ostendero. De hominis conditione ut dicam, certis eunt
cuncta temporibus. nasci debent, crescere, extingvi. Quæ-
cunq; vides supra nos currere, & hac quibus innixi & imposi-

ti sumus veluti solidissimis, carpentur & desinent. Non semper sydera postquam occidere orientur. Unicum momentum omnia sepeliet; & aeternis tenebris tot mille annorum lux tumulabitur. Eadem mortalium conditio. Opera vide. Quicquid ante actor. annorum extruxit ambitio, solo & flammis æquata videntur. Multi Trojæ, Carthaginis, Numantiæ, veteris Romæ, & si quid altius cecidit, cinerem lamentabantur. Una nox aliquando interfuit inter urbem maximam & nullam. laborat Annalium fides ut Véjos fuisse credamus. Vitam attende. Omnis nos horæ pertacitos fallentesq; cursus applicat fato, & in hac turpis sima perpetuitatis cogitatione districti, per exigua festinantis ævi momenta præmorimur. Nec ætatis, nec conditionis ulla hic habetur ratio. Modò acerba ad cæreum & faces ducuntur funera; modo in cineres redacta tumultantur corpora. Mors Sceptra ligonibus æquat. Nil perfusum ingenti literarum flumine ingenium; nil missa magnis gestis ultra invidiam gloria, nil in altum structæ divitiæ cuiquam profuere. Et qui prodeßent? Hæc immutabilis supremi lex est, ne caduca perennent, hoc tristi necessitatis privilegio mortalitas damnata. hoc vestigia naturæ debitum solvendum est. Cur ergo doleas? Quisquis aliquem queritur mortuum esse, queritur hominem fuisse. Grande solarium cum universo rapi. Magnum, cogitare id sibi accidisse, qvod ante se passi sunt omnes, omnes passuri. Ideo mihi videtur rerum natura quod gravissimum fecit commune fecisse, ut crudelitatem fati consolaretur æqualitas. Debuisse malles quam contracta dispunxisse nomina? Hæc mihi de termino cogitanti, vitæ ipsius conditio incidit, in qua quid Tibij tam vehementer blandiatur, ut desiderium defuncti eliciat, videre satis non possum. Non est certè delicata res vivere. Vitiorum & vicissitudinum palestram rectissimè dixeris. Vitiorum inquam. Da, enim

enim mihi tempus quod Clodios non tulerit. Da inge-
nium quod sine venia fuerit. Flagrant quo ad vivimus de-
licta, & passim multiformi genere peccandi per improbas
mentes nocens vires operatur. quin consentiunt jura pec-
catis, & licitum nobis est, quod publicum esse existimatur.
Vicissitudinum dixi. Nonne ipsam multæ circumstant mi-
næ; & per multas offensas emetiendum est confragosum ejus
iter? Ecce natura primum nascientium omen fletum esse vo-
luit; seu ut ille ait, abjecit nudos natali die ad vagitus. Na-
tis quanta impendent mala! Cuncta ad usum data in per-
niciem sæpiissimè abeunt. Nullum momentum extra peri-
culum mortalibus. Iminēla circumstat perituros hostilitas.
quod non expectas ex transverso sit, & super nos fortuna
negocium curat. Rex es. Qui ante jactabat vires imperii
sui de tam magna nave ne tabulam quidem naufragus ha-
bet. Nec multiū temporis interest inter soliū & aliena genuā.
Longam moram dedit malis properantibus, qui diem dix-
it horam momentumque imperii evertendis sufficere.
Dives es. Sæpe expugnata paupertas novā mendicitate re-
vocatur. In honore Te posuit fortuna. Confragosa in fasti-
gium dignitatis via. Quo plura adeptus eò magis inlubri-
co. Exanimaberis & trepidabis quoties despiceris in ma-
gnitudinis Tuā præcepis. Eruditus es. Vidi ego rerum natu-
ram in numerato habentes unico ictu in infantiam reci-
disse; & remotioribus immoratos ad suam caligasse vici-
nam. Id verò maximè in societate humana deplorandum,
quod, cum tempestas minetur antequam surgat, Crepent
ædificia antequam corruant, subita ex homine homini sit
pernicies, & eo diligētius tegatur quo propius accedit. Quid
tum inquires? Ulyssem non fuisse tam irato mari natum ut
ubique naufragia faceret animadverto. Non habet quod
de vita queratur, qui bene aliquando habet. Sic est. Stel-
larum iste cursus quicquid præteriit repetit. pars cœli le-

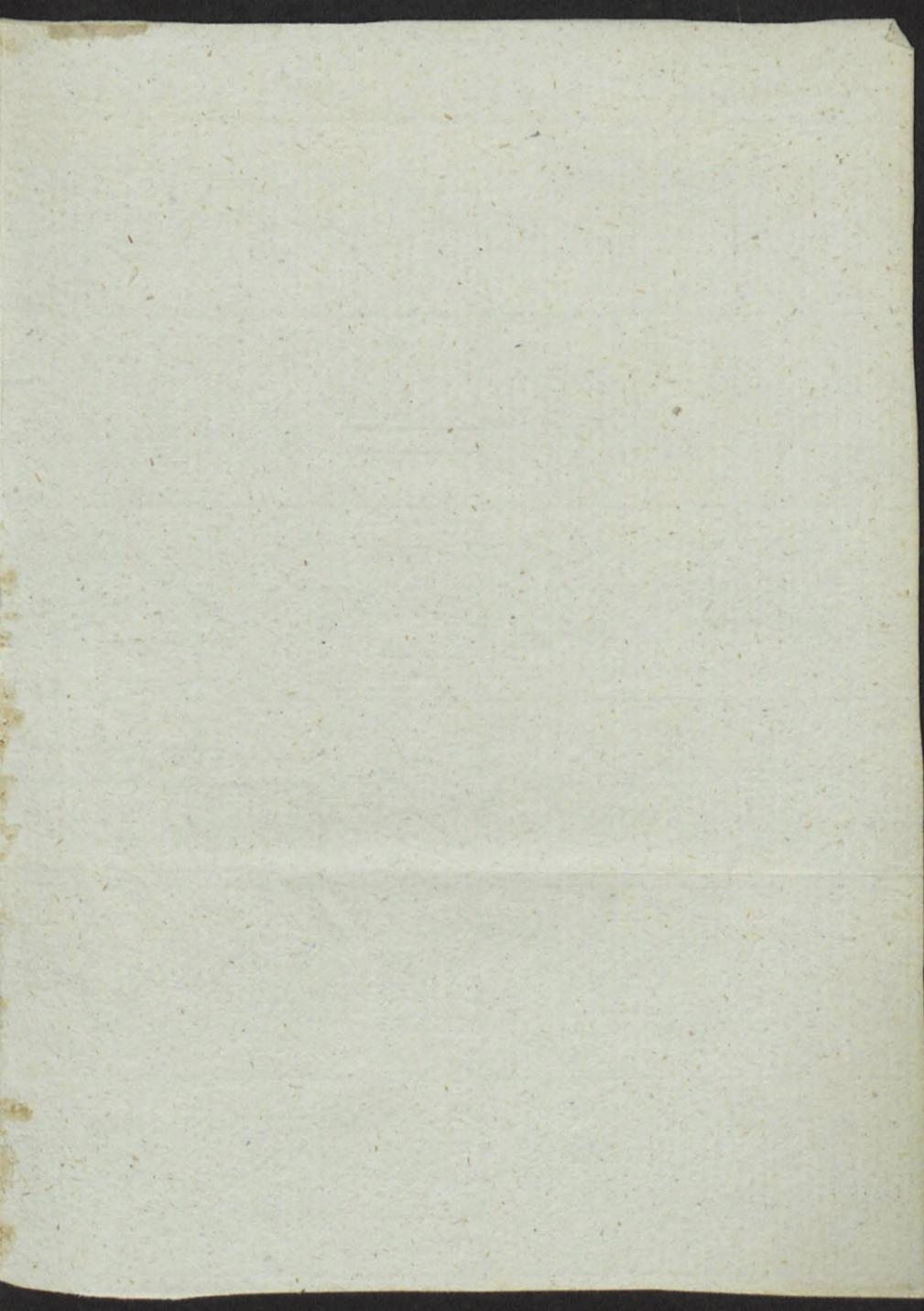
vatur assidue assidue mergitur. Habet has vices conditio mortalium ut secunda ex adversis, ex secundis adversa nascentur: hoc maximum observes velim, quod magna sit adversorum moles; punctum, quod inter secunda ponitur. Natura certe imbecillitatis humanæ tardiora sunt remedia quam mala. Nulla calamitas absque comitatu venit. secundorum dulcedo semper amaritudine perfunditur; nec ulli magis indignatur fortuna, quam quem indulgentissime habuit. Sic inter supplicia viventes tabescimus, & totiens per stillicidia amittimus animam, quam semel exhalarre poteramus. Cur ergo filium vivere desideres? Extra vitiorum & pœnarum confinia positus est qui vivere desiit. Fluctuant & volantur viventes. extra vitam delatorum regnum est, nescire vicissitudines, adversorum intercursu non tangi. Pergo ad mortem, in qua si quid est quod luctu & alia per quæ dolor tumultuatur excitat, vulgare illud nimis. Vacuum hospite animâ domicilium; exuta gratia sua membra; exsangue, mox in verium scaturiginem dissolvendum corpus, & vel solum illud, fuit, metum vulgo incutit. Alijs tam levis mors est, ut festinato & semel totam januam pandente letho adversa effugerint. mori poti⁹ quain vultum aspicere Tyranni maluerint, rudem nimis putarint qui morte pœnam exigat. Et sane, in hoc tam procelloso & in oinnes tempestates exposito mari navigantibus nullus portus nisi mortis est. Ultra eam mala nostra non exeunt. Reponimur in tranquillitatem. Afferit namq; in libertatem servos. liberat compedibus captivos. scelerib⁹ eximit pios. Cur ergo mortuos plangimus? Transitus est ad vitam mors ista. Solvitur legibus servitutis humanæ qui moritur. Vivit Alexander tuus. Integer ille & nihil in terris relinquens excessit, & sublatuſ inter felices currit animas. At dolendum in flore adolescentiæ spe magna deſe concitata excessisse, diutius vivere potuit. Verum est,

Adolescens oecubuit. At felicitatis est non diu fluctuare.
Cæduntur naufragio collisæ à tempestatibus classes. Peri-
culo defungitur qui citissimè portum attingit. Multum
multis diu vixisse nocuit. Pompejum eertè exigui temporis
adjectio fastigio suo depulit. Festinatæ mortis grande sola-
tium tulit Agricola, evasisse postremum illud tempus, quo
Domitianus non jam per intervalla ac spiramenta tempo-
rum, sed continuo & velut nno ictu Remp. exhaustus. Spem
magnam de se dedit! Non semper recta ingenia qualem in
adolescentia spem sui fecerant, usque in senectutem per-
tulerunt. Sæpe sera luxuria invasit, & coegit dehonestare
speciosa principia. Sed teneant gradum. Taceo alios ca-
suss insitum mortalibus natura ægris oculis aliorum feli-
citatem introspicere, modumq; fortunæ à nullis magis exi-
gere, quam qvos in æquo videre. At multos invidia inopi-
nantes securosq; disjecit procellæ more, quæ in ipsa sereni-
fiducia solet emergere, aut fulminis subiti, ad cujus ictū
etiam vicina tremuerunt. In Tuo filio, quicquiderat, in al-
to erat positum. At quicquid ad summum venit, ad exitum
properat. Eripit se aufertque ex oculis perfecta virtus, nec
ultimum tempus expectant, quæ in primo maturuerunt.
Diutius vivere potuit! Nemo nimis citò moritur. Stat ter-
minus nobis ubi illum inexorabilis fatorum necessitas fi-
xit. Solvitur quod cuique promissum est. Non est itaque
quod & ex hac parte doleas. Quod si nec istis quæ allata
sunt moveris. Te Tuamque conditionem inspicias velim.
In multa Te Iuce fortuna posuit. Haud invidiosus pru-
dentiaæ Tuæ rivus in Oceani famam se diffudit. Multorum
per ancipitia fluctuantium cursum dirigis. Ut miles in-
media pace decurrit sine ullo hoste, & supervacuo labore,
Iassatur, ut sufficere necessario polsit: sic Tu in ipsa secu-
ritate ad difficultia paratus, & contra injurias fortunæ in-
ter beneficia firmatus putaris. Ne itaque Tibi desis. Aequa-

re cum fortuna gradum debes ut famæ respondeas! Si
quid obsistit nubium modo interveniat, quæ infra feruntur
nec unquam diem vincunt. Vir sapiens esse crederis! Libe-
rat ergo illic stare, ubi ipse sol trepidat. Tot amnes, tantum
superne dejectorum imbruum, tanta mediterraneorum vis
fontium, non mutant saporem maris nec remittunt. nec
adversarum impetus rerum tuum vincat animum. Calami-
tates imposterum sub jugum mittere, nec secundis enerva-
ri cupis! Calamitas ergo virtutis sit occasio: contemptum
periculorum periclitandi occasio faciat. Non fert ullum i-
ctum illæsa felicitas, magis urgent sœva inexpertos. lang-
vent per inertiam saginata; nec labore tantum sed mole &
ipso sui onere deficiunt. Non est arbor solida nec fortis nisi
in quam ventus incursat; ipsa vexatione constringitur, & ra-
dices certius figit. Fragiles sunt quæ in aprica valle cre-
runt. Vides ergo Generose Domine, Alexandrum Tuum
abréptum, quia homo diurnare non potuit. Abreptum,
ut vitijs & vicissitudinibus eximeretur. Abreptum, ut in
portu quiesceret. Vides, immisum Tibi hoc vulnus, ut
ostenderes par Deo dignum, virum sapientem cum fortu-
na compositum: Immissum, ut periculosa felicitatis intem-
perantia intercideretur, & altior in futurum surgeres.
Hæc itaque meditare, & ad animum admitte: quod si fe-
ceris, Vincetur, spero, malum, reddet se origini suæ ani-
mus, & feretur eo quo fortuna manum porrigerenon po-
terit. Vale. Ex Musæo VI Junij M DC XXXIX.

8111
D

8787

8111
8

